

Kira Gelirine Uygulanan İstisnadan Serbest Meslek Erbabının Yararlanamayacağı ve Geçici Vergi Beyannamesinde Bağ-Kur prim indirimi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	84098128-120.04.01[21-2013-1]-311
Tarih	21.05.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

İVEDİ VE GÜNLÜDÜR

Sayı : 84098128-120.04.01[21-2013-1]-311

21/05/2013

Konu : Kira Gelirine Uygulanan İstisnadan Serbest Meslek Erbabının Yararlanamayacağı ve Geçici Vergi Beyannamesinde Bağ-Kur prim indirimi hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eki dilekçenizde, 01.10.2012 tarihi itibarıyla serbest meslek faaliyetine başladığınız ve gelir vergisi mükellefi olduğunuz, 2012 yılında eşinizle ortak olan gayrimenkulden kira geliri elde ettiğiniz belirtilerek, vereceğiniz yıllık gelir vergisi beyannamesinde çalışmadığınız ve gelirinizin olmadığı dokuz aylık döneme rastlayan kira geliri için istisna uygulayıp uygulayamayacağınız, ayrıca geçici vergi beyannamenizde her ay ödediğiniz Bağ-Kur prim ödemelerini düşüp düşemeyeceğiniz hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 70'inci maddesinin birinci fıkrasında; "Aşağıda yazılı mal ve hakların sahipleri, mutasarrıfları, zilyedleri, irtifak ve intifa hakkı sahipleri veya kiracıları tarafından kiraya verilmesinden elde edilen iratlar gayrimenkul sermaye iradıdır." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 21'inci maddesinde; binaların mesken olarak kiraya verilmesinden bir takvim yılı içinde elde edilen hâsılâtın (2012 yılı için) 3.000.-TL'sinin gelir vergisinden müstesna olduğu ve istisna haddi üzerinde hâsılât elde edilip beyan edilmemesi veya eksik beyan edilmesi halinde, bu istisnadan yararlanılamayacağı, **ticari, zirai veya mesleki kazancını yıllık beyanname ile bildirmek mecburiyetinde olanlar** ile istisna haddinin üzerinde hasılat elde edenlerden, beyanı gerekip gerekmediğine bakılmaksızın ayrı ayrı veya birlikte elde ettiği ücret, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlarının gayri safi tutarları toplamı 103 üncü maddede yazılı tarifenin üçüncü diliminde ücret gelirleri için yer alan tutarı aşanların bu istisnadan faydalanamayacakları hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanunun 2'nci maddesinde gelire giren kazanç ve iratlar sayılmış olup, 85'inci maddesinde; "Mükellefler, ikinci maddede yazılı kaynaklardan bir takvim yılı içinde elde ettikleri kazanç ve iratları için bu kanunda aksine hüküm olmadıkça yıllık beyanname verirler. Bu kanuna göre beyanı gereken gelirlerin yıllık beyannameye toplanması zorunludur." hükmüne yer verilmiştir.

Yine aynı Kanunun 67'nci maddesinin birinci fıkrasında; "Serbest meslek kazancı bir hesap dönemi içinde serbest meslek faaliyeti karşılığı olarak tahsil edilen para ve ayınlar ve diğer suretlerle sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerden bu faaliyet dolayısıyla yapılan giderler indirildikten sonra kalan farktır." hükmü yer almış olup,

68'inci maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinde; serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla emekli sandıklarına ödenen giriş ve emeklilik aidatları ile mesleki teşekküllere ödenen aidatların, serbest meslek kazancının tespitinde hasılatтан indirileceği hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, mezkur Kanunun mükerrer 120'nci maddesinde ticari kazanç sahipleri (basit usulde vergilendirilenler hariç) ile serbest meslek erbabının cari vergilendirme döneminin gelir vergisine mahsup edilmek üzere, geçici vergi ödeyecekleri hükme bağlanmıştır.

Konuya ilişkin açıklamalar 27.12.1998 tarih ve 23566 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 217 seri no'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yapılmıştır. Söz konusu Tebliğin "Geçici Vergiye Esas Kazancın Tespiti" başlıklı 3'üncü bölümünde; "Mükellefler, vergilendirme dönemleri itibariyle geçici vergiye tabi kazançlarının belirlenmesinde, ticari veya mesleki kazancın tespitine ilişkin olarak Gelir Vergisi Kanununda yer alan hükümlere uymak zorundadırlar." denilmiş, "Özellik Gösteren Durumlar" başlıklı 4'üncü bölümünde ise; "Mükellefler geçici vergiye tabi kazançlarının tespitinde, söz konusu kazançlarını yıllık beyanname ile beyan etmeleri halinde yararlanabilecekleri tüm indirim ve istisnaları dikkate alabileceklerdir." açıklamasına yer verilmiştir.

Öte yandan, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu (Bağ-Kur) Kanunu, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile yürürlükten kaldırılmış olup, 5510 sayılı Kanunun 88'inci maddesinde ise; Kuruma fiilen ödenmeyen prim tutarlarının, gelir vergisi ve kurumlar vergisi uygulamasında gider yazılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; serbest meslek faaliyetiniz dolayısıyla vereceğiniz yıllık gelir vergisi beyannamenize 2012 takvim yılında eşinizle ortak olan gayrimenkulden elde ettiğiniz kira gelirinizi de dahil etmeniz gerekmekte olup, mesleki kazancınızı yıllık beyanname ile bildirmek mecburiyetinde olanların mesken kira gelirlerine uygulanmakta olan istisnadan faydalanamaması nedeniyle, çalışmadığınız dokuz aylık dönemde dahil olmak üzere mesken kira geliri istisna tutarının gelir vergisi beyannamenizde indirim konusu yapılması mümkün değildir.

Ayrıca, sosyal güvenlik primlerinin fiilen ödenmesi şartıyla, ödendiği yıla ilişkin kazancın tespitinde yıllık gelir vergisi beyannamesi üzerinden indirilmesi mümkün olup, sosyal güvenlik primlerinizin (Bağ-Kur primlerinizin) geçici vergiye ilişkin kazancınızın tespitinde indirim konusu yapılacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026